

HSB SKÅNES INSTRUKTION FÖR FÖRENINGSGRANSKARNA

UPPDRAGET

Vid sidan av revisorn utser föreningsstämman också två eller flera föreningsgranskare. Revisor är ett lagbundet krav medan föreningsgranskare är ett tillägg inom HSB enligt stadgarna och HSBs kod för föreningsstyrning. Till skillnad från revisorn har föreningsgranskarna ett uppdrag inriktat på granskning ur ett medlemsperspektiv, föreningens styrning, medlemmarnas insyn och möjlighet till inflytande men föreningsgranskarna ska också komplettera revisorns kontroll genom att granska att bolaget skötts ändamålsenligt, ekonomiskt tillfredställande och har tillräckligt med internkontroll. Granskningen tar sin utgångspunkt i de styrdokument som reglerar HSBs verksamhet såsom de kooperativa principerna, HSBs kompass, hantering av HSBs varumärke och HSBs kod för föreningsstyrning med flera. Föreningsgranskarna ska därvid också granska inte bara styrelsens arbete utan även valberedningen, och i förekommande fall även andra föreningsorgan.

Föreningsgranskarna har därvid samma rätt som revisor att ta del av styrelseprotokoll, policydokument, behörigheter, rutiner och regelverk.

Valberedningen

Föreningsgranskarna väljs av föreningsstämman. Valberedningen föreslår två eller flera, upp till fyra, föreningsgranskare. De personer som valberedningen föreslår till föreningsgranskare ska vara medlemmar i föreningen, företrädesvis kunniga i föreningsliv, organisation och samtidigt ha erfarenhet av siffror och ekonomi.

Relation till styrelse, ledning och revisorer

Föreningsgranskarna arbetar på uppdrag av föreningsstämman, och lämnar till denna en rapport från sin granskning.

Till ledning och styrelsen ska föreningsgranskarna i god tid före föreningsstämman lämna sin granskningsrapport. Ledning och styrelse ska beredas möjlighet att till föreningsgranskarna lämna sin syn på innehållet i granskningsrapporten.

Föreningsgranskarna ska till ledning och styrelse lämna förslag på förbättringar gällande organisation, ekonomi, intern kontroll, arbetssätt med mera. Föreningsgranskarna ska också lämna förslag till ändringar och förbättringar med fokus på förbättrad föreningsdemokrati, insyn och inflytande för medlemmarna. Detta kan ske i en särskild skrivelse vars innehåll inte måste ingå i granskningsrapporten till föreningsstämman.

Samverkan med revisorer ska bland annat innebära utbyte av information kring respektives uppdrag, komplettera varandra i arbetet samt genomgående sikta på att eliminera risken för dubbelarbete.

Arbetsgången stämma till stämma

Föreningsgranskarna bör snarast efter föreningsstämman samråda i syfte att:

- Inom sig utse en ordförande.
- Tillsammans upprätta en tidplan för granskningsarbetet.
- Från ledning/styrelse inhämta föregående års föreningsstyrningsrapport och aktuell verksamhetsplan för året.
- Kontakta revisor med en begäran om att få delta i ett gemensamt planeringsmöte (normalt tidigt under hösten). Om revisorn så finner lämpligt också att delta i ett gemensamt planeringsmöte med ledningen inför årets revision och föreningsgranskning. I annat fall boka in ett eget planeringsmöte med ledningen.

Tidigt under verksamhetsåret bör föreningsgranskarna träffa ledningen och eller styrelsen för att diskutera föregående års föreningsstyrningsrapport, aktuell verksamhetsplan med mera. Fokus på detta möte bör vara att diskutera de utmaningar i förhållande till dessa dokument som finns för föreningens arbete innevarande verksamhetsår.

I sin planering bör föreningsgranskarna överväga att lägga in granskningsåtgärder avseende specifika områden. Granskning som kan omfatta varierande områden från det ena året till det andra.

Föreningsgranskarna ska senast 31 januari från ledningen/styrelsen kunna efterfråga en preliminär föreningsstyrningsrapport.

Granskningen av föreningsstyrningsrapporten är en central årlig obligatorisk del i föreningsgranskarens uppdrag.

Före föreningsstämman bör föreningsgranskarna bereda ledningen möjlighet att lämna synpunkter på granskningsrapporten. I vad mån dessa synpunkter ska påverka den slutgiltiga utformningen av granskningsrapporten avgör föreningsgranskarna.

Föreningsgranskarna lämnar sin slutgiltiga rapport över granskningen till styrelsen som en del av det samlade materialet till föreningsstämman.

Föreningsgranskarna meddelar i god tid före föreningsstämman till valberedningen om vederbörande står till förfogande för omval.

Föreningsgranskarna deltar på föreningsstämman. Redovisar granskningsrapporten, och är beredda att svara på frågor från föreningsstämman.

Granskning av föreningsstyrningsrapporten

- Granskningen av föreningsstyrningsrapporten kan starta före ledningens preliminära redovisning 31 januari.
- Granskningen kan utföras genom att intervjua ledning och styrelse.
- Det är inte nödvändigt att verifiera alla svar vid intervjun med egen granskning.
- Finns det däremot anledning att misstänka/ifrågasätta riktigheten i uppgifterna, bör dessa verifieras, åtminstone stickprovvis.
- Även om föreningsgranskarna känner sig trygga i alla de svar som ledningen/styrelsen lämnar, bör något svar verifieras också med stickprovvis kontroll.

- Om föreningsgranskarna inte känner sig trygga kring något svar som lämnas kan de begära kompletterande uppgifter.
- Om föreningsgranskarna trots detta inte känner sig säkra i möjligheten att uttala sig i en granskningsrapport, har de möjlighet att formulera rapporten enligt detta.

Övrig granskning

Föreningsgranskarna kan årligen välja ut specifika olika områden att specialgranska. Även dessa kan genomföras som analytisk granskning, det vill säga företrädesvis genom intervjuer och samtal. Vid behov kan resultatet av dessa styrkas med direkta granskningsåtgärder.

Fokus i denna övriga granskning bör exempelvis också vara:

- Föreningsdemokrati. Efterlevnaden av de kooperativa principerna.
- Organisation och effektivitet i den parlamentariska organisationen.
- Möjlighet för enskilda medlemmar och förtroendevalda till insyn.
- Möjlighet till påverkan. I vad mån har enskilda initiativ, motioner med mera lett till förändringar i verksamheten.
- Föreningens ekonomi, rutiner, regler och policy.

Förbättringsförslag

Det är önskvärt att föreningsgranskarna vid behov lämnar eventuella förbättringsförslag till ledningen och styrelsen. Även om dessa i första hand kan gälla förbättringar i demokratifrågor, den parlamentariska modellen, insyn och inflytande för medlemmar, kan det också handla om andra reflektioner kring föreningens verksamhet till exempel avseende ekonomi och rutiner eller efter stickprovskontroller som granskarna gjort i fullgörandet av sitt uppdrag.

Granskningsrapporten till föreningsstämman

Föreningsgranskarna ska i god tid lämna sin granskningsrapport till föreningsstämman. Föreningsgranskarna ska i rapporten:

- Uttala sig om föreningsstyrningsrapporten kan bedömas vara korrekt.
- Uttala sig om eventuella avvikelser, dels sådana som ledningen själv iakttagit, dels sådana som föreningsgranskarna själva eller efter diskussioner med revisorn känner osäkerhet kring, eller på annat sätt vill uppmärksamma.
- Slutligt uttalande om föreningen så långt föreningsgranskarna kunnat bedöma har tillvaratagit medlemmarnas rätt till insyn och inflytande i enlighet med HSBs kod för föreningsstyrning.

Anslag för uppdraget

För kompetensutveckling och deltagande i aktiviteter på grund av uppdraget ska Föreningsgranskarna ha tillgång till ett årligt anslag om 0,2 prisbasbelopp per person. Anslaget beslutas av stämman.